

[Christmas Møller.]

i enhver Henseende de Krav, der kunde stilles til os om sagligt Medarbejderskab, vil ogsaa gøre dette i den kommende Tid, naturligvis, men saaledes som Regeringen paa vigtige Omraader selv har lagt Stillingen til Rette og ønsket at understrege sin isolerede Stilling, kan jeg egentlig kun sige, at Situationen er karakteriseret ved det Ibsenske Ord: „Vi mødes ved næste Korsvej!“ og saa faar vi se, om — jeg siger ikke mere.

Aksel Larsen: Det er jo Hensigten, at denne Debat skal være en Slags Statusopgørelse over Virksomheden, siden vi sidst havde en politisk Generaldebat, altsaa efter Regeringens Tiltræden og Rigsdagens Sammentræden, men jeg mener at have sporet en vis Ulyst hos de ærede foregaaende Ordførere til en saadan virkelig politisk Storskænk, og jeg tror for øvrigt heller ikke, at den er saa let at gennemføre, eller at den er saa paakrævet.

Forholdet er jo, at Rigsdagsarbejdet har været saa omfattende, saa mangfoldigt, man kan maaske i hvert Fald for en Del af de ærede Medlemmers Vedkommende, med Henblik paa den Tid og de Kræfter, de har maattet ofre, sige saa byrdefuldt, saa det kan være noget vanskeligt uden den aller-ringeste Pause til at trække Vejret og tage det store forkromede Overblik at komme med den politiske Statusopgørelse.

Man kan ogsaa sige, at vi har netop i den seneste Tid ved adskillige Lejligheder haft meget betydningsfulde politiske Debatter herinde, hvor Partierne har tilkendegivet deres Mening, og at nye Tilkendegivelser af Partiernes Mening om disse Spørgsmaal ikke er saa paakrævet. Vi havde i Gaar Debatten om Sydslesvig og Grænsen; det er et af de vigtigste Problemer herhjemme, og det tangerer det udenrigspolitiske. Det vil formentlig ikke være nødvendigt at varme den op i Dag. Hvad Udenrigspolitikken angaar, har vi for øvrigt for kort Tid siden haft en Diskussion om vort Forhold til Franco-Spanien, og hvad de indenrigspolitiske Problemer angaar, er det kun kort Tid siden, at vi kulegravede Spørgsmaalet om Danmarks Økonomi og Finanser, da vi behandlede Eengangsskatten. Vi har haft Drøftelser om den sociale Lovgivning, vi har haft Drøftelser af Justitsministerens

Virksomhed, og vi har i Dag færdigbehandlet Vaabenloven — altsaa de allerfleste af de vigtige Omraader er blevet politisk grundigt debatteret i den seneste Tid, og det bliver vanskeligt at sige noget nyt eller epokegørende om dem ved denne Lejlighed.

Derimod kan man sige noget andet. Det er rigtigt, at Rigsdagens Arbejdsvilkaar har været unormale, hvis man maaler dem med Fortidsalen. Man maa ogsaa tage i Betragtning, at de maatte blive ekstraordinært vanskelige, netop fordi vi havde en decideret Mindretalsregering, og det gav langt mindre Stabilitet, langt mindre Plan over det, end der ellers kunde have været. Men alligevel maa man gøre sig fortrolig med den Tanke, at de saakaldte gode gamle rolige Tider, som, hvad det parlamentariske Arbejde angaar, for øvrigt ligger meget langt tilbage, vender sandsynligvis aldrig tilbage.

Vilkaarene for den Virksomhed, der bestaar i at regere et Land, er blevet andre, og det kommer man til at indrette sig efter. Jeg tror, det vil være hensigtsmæssigt, ikke alene at vi kommer i Arbejde i Forfatningskommissionen, men ogsaa, at vi, naar det saa skal være, benytter Lejligheden til at tænke lidt over, om ikke selve Regeringens og det parlamentariske Systems Arbejdsformer burde og kunde ændres.

Jeg har ikke lavet Statistik over, hvor mange Lovforslag der er eller i alt vil være gennemført, naar vi nu bliver sendt paa Ferie. Det har det ærede Medlem Hr. Christmas Møller gjort, jeg fik ikke noteret Tallet, men det er jo legio. De har vidt forskelligt Indhold, spænder over alle mulige Omraader, og om en hel Del af dem kan man vel nok uden at gøre Fortræd sige, at der vist var meget faa, maaske slet ingen, af Rigsdagens Medlemmer, der egentlig var sagkyndig til at bedømme, hvorledes de burde udformes. Jeg mener ikke, at Folkets valgte Repræsentanter skal fraskrive sig Retten til at bestemme, hvad der skal staa i Lovene, men der er saa mange Specialomraader, hvor det kunde være tilstrækkeligt, om Folkets valgte Repræsentanter angav de politiske Retningslinier og holdt Kontrol med, at det skete efter disse, og man saa lod dem, der virkelig havde Forstand paa Detaillerne, gøre det øvrige.

For at gøre mig forstaaelig kan jeg